

Հայ գրականության օլիմպիադա-2017

Մարգային փուլ

IX դասարան - պատասխաններ

1. Ասույթի հեղինակը Դերենիկ Դեմիրճյանն է:

Էպոսը(դյուցազնավեպը) վիպական բնույթի բանավոր մեծածավալ ստեղծագործություն է, որը ձևավորվում է տարբեր ժողովուրդների ստեղծագործական ուժերով՝ ժողովրդի համար բախտորոշ նշանակություն ունեցող պատմական ժամանակաշրջաններում և ներկայացնում է ժողովրդի հավաքական մտածողությունը, ազգային բնավորությունը, կենցաղը, բարքերը, լուսավոր ապագայի անխախտ հավատը: Էպոսի գլխավոր հերոսը գերբնական ուժով օժտված ազնիվ ու արդարադատ մարտիկն է:

Մեր ժողովրդի Էպոսը ստեղծվել է VIII-X դարերում, երբ հայ ժողովուրդը ազգային-ազատագրական պայքար էր մղում արաբների դեմ. Սակայն նրա արմատները մխրճված են վաղնջական ժամանակների խորքերում, առասպելական ու պատմական զրույցներում: Այս դարերում է վերջնականապես ձևավորվել, որովհետև հայ ժողովուրդը վերակերտեց իր թագավորությունը՝ Բագրատունիների հարստության հաստատմամբ. Սկսվեց խաղաղ կյանքի հարյուրամյա ժամանակաշրջանը, և մեր ժողովուրդը անմահացրեց իր անձնուրաց զավակների հերոսական կերպարները և հաղթական կռիվների արդյունքում վերականգնված պետականության կառուցումը:

Աշխարհի բոլոր ժողովուրդները ունեն Էպոսներ.

Յունական՝ Իլիական, Ոդիսական

Վրացական՝ Վագրենավորը

Իրանական՝ Շահնամե

Ֆրանսիական՝ Ռուանդի երգը

Գերմանական՝ Նիբելունգների երգը

Կարելաֆիննական՝ Կալեվալա

Իսպանական՝ Երգ Սիդի մասին

հնդկական՝ Մահաբհարաթա, Ռամայանա

Էպոսների միջազգային մրցույթը կայացել է 1964- ին. մեր Էպոսը զբաղեցրել է առաջին տեղը:

2. Հայ իրականության մեջ Վերածնության դարաշրջանի հիմնադիրը Մեծն Գրիգոր Նարեկացին է:

X դարը համարվում է Վերածնության դարաշրջանի սկիզբը, քանի որ հենց այդ դարում վերակերտվեց Հայաստանի թագավորությունը(Բագրատունիներ), կառուցվեցին բազում քաղաքներ ու եկեղեցիներ, ծնվեց «Սասնա ծռեր» Էպոսը, գրվեց մարդու փրկության և կատարելության խնդիրն սվիրված անզուգական երկը՝ «Մատյան ողբերգության» պոեմը, գրվեցին առաջին տաղերը, որոնք, այլաբանական իմաստը անտեսելու դեպքում, բնութագրում են բնության զարթոնքը, կնոջ գեղեցկությունը, տղամարդու առնական ուժը:

Գոհար վարդն վառ առեալ ի վեհից վարսիցն արփենից,
Ի վեր ի վերայ վարսից ծաւալէր ծաղիկ ծովային:
Ի համատարած ծովէն պղպըջէր գոյնըն այն ծաղկին,
Երփին երփնունակ ծաղկին շողշողէր պտուղն ի ճղին:
Նարեկացին ոգտագործել է այլաբանությունը:2

3.Առաւոտ լուսոյ Արեգակն արդա՛ր, Առ իս լո՛յս ծագե՛ա:
Բղխո՛ւմն ի Զօրէ, Բղխե՛ա ի հոգւոյս, Բան քեզ ի հաճոյս:
Գանձո՛ղ ողորմութեան, Գանձի՛դ ծածկելոյ Գտո՛ղ զիս արա:
Դուռն ողորմութեան Դավանողիս բա՛ց, Դասեցո՛ վերնոցն:
Երբեակ միություն, Եղելոց խնամող, Եւ ինձ ողորմո՛ւ:
Չարթի՛ր , Տէր, Յոգնել, Չարթո՛ գթմբեալս՝ Չուարթնոց նմանիլ:

4.Հայ գրականության մեջ կնոջ իրական գեղեցկությունը գովերգել է XVI դարի սիրո երգիչ Նահապետ Քուչակը: Նրան են վերագրվում միջնադարյան հայրենների մեծ մասը:

5. Օլիմպիադայի սիրելի՛ մասնակից. այս հարցի պատասխանը քո ստեղծագործական կարողությունների բացահայտումն է ակնկալում: